

RODITELJI-AMBASADORI DEČJIH PRAVA PREDLOG PROTOKOLA

1. Ko bi trebalo da prisustvuje saopštavanju dijagnoze?

- Roditelji/staratelji/hranitelji deteta
- Ako je roditelj samohrani, neko koga prepoznaje kao podršku – težiti idealnim okolnostima koje podrazumevaju prisustvo još jedne bliske osobe u unapred zakazanom terminu za ovu namenu
- Lekar specijalista/tim koji je direktno učestvovao u proceni stanja deteta
- Bez deteta/dece u okruženju (brži protok informacija, briga o emocionalnoj sigurnosti deteta, bolja skoncentrisanost na informacije)
- Bez osoblja koje nije dolazilo u komunikaciju sa detetom
- Bez prisustva drugih pacijenata

2. Na kom mestu/ u kakvom okruženju bi to trebalo učiniti?

- U ordinaciji ili zasebnom okruženju namenjenom razgovorima sa porodicom,
- Poželjna je oznaka na vratima da se razgovor ne ometa – osmisliti vizual
- Intimnija atmosfera (idealno da se smanji distanca i hladnoća lekarskih prostorija, zaobići momenat sedenja za stolom jednih preko puta drugih lekara i porodice, bolje je naći način da su u foteljama, 45-90 stepeni postavljene stolice/naslonjače – položaj koji sugeriše roditeljima da nisu prepušteni sebi i da su u istom timu).
- Izbeći druga neprimerena mesta za saopštavanje dijagnoze poput: hodnika, čekaonica, ulice.

RODITELJI-AMBASADORI DEČJIH PRAVA

PREDLOG PROTOKOLA

RODITELJI-AMBASADORI DEČIJIH PRAVA PREDLOG PROTOKOLA

4. Koje reči/izraze treba i koje nikako ne treba koristiti?

+

- Jednostavan, „narodski“ rečnik
- Direktno , ali saosećajno, davanje informacije da smo u istom timu
- Strpljivo, pozivanje roditelja na sva pitanja
- Definicije, činjenice, podaci, statistika
- „trenutno“
- „pratićemo“
- „u istom smo timu“
- „Svako dete ima svoj individualni razvoj pored svih dodatnih terapija, mi smo tu da ga podržimo i osnažimo na tom putu“
- „maratonska trka, ne trka na 100 metara“ – čuvajte snagu
- On/ona trenutno odstupa od očekivanih razvojnih normi..i to dovodi do specifičnosti u razvoju ličnosti.
- Verujte u svoje dete
- Otkrićemo zajedno šta je sve u „nemogućem“ moguće.
-

-
- Izbeći stručne, latinske, medicinske izraze i terminologiju
 - Izbeći: grub ton, osoran ton, osudu roditelja, psovke,
 - Komentari koji su nedopustivi: „vidi ga/je kako je lep/a, nadam se da nije/valjda nije...dijagnoza xyz“, „nema ništa od njega/nje“, „nikada neće moći...xyz“, „ne očekujte/ne nadajte se previše“...

RODITELJI-AMBASADORI DEČIJIH PRAVA PREDLOG PROTOKOLA

- Izbegavanje reči „bolest“ ako je u pitanju stanje (On boluje od autizma, npr)
-
- +/- izjave, zavisno od konteksta, pažljivo sa upotrebom:
- Ne poredite dete sa drugima
 - Dijagnoza nije bitna (sa svom decom se na početku radi isto)

5. Kako najbolje pružiti emocionalnu podršku roditeljima?

- Učiti roditelju osećaj da neće sam prolaziti kroz novonastale izazove, da postoji tim stručnjaka koji će u ovome pomoći i isto tako, da će dete biti bezbedno i zbrinuto.
- Ostaviti roditelju kontakt za sva pitanja-npr.mail
- Ponuditi roditelje dostupne resurse za osnaživanje mentalnog i emocionalnog zdravlja – grupe podrške, psihoterapijske grupne seanse, roditeljske sastanke
- Saosećajno, empatično, profesionalno slušanje, asertivna komunikacija
- Poziv na razvoj odnosa-kreiranje klime za postavljanje svih pitanja na samom sastanku i nakon njega („Šta je ono što bi vam sada bilo korisno da saznate?“)
- Pružanje dodatnih informacija-resursnih i pravnih
- Izbeći svaki vid sažaljevanja, uvreda, neprimerenih neverbalnih grimasa, okrivljavanja, podizanja tona
- Izbeći svaki vid komentara: „Vi niste stručni“ ili „Mi smo ovde stručnjaci, vi ste kod kuće roditelj, neka svako radi svoj posao“

RODITELJI-AMBASADORI DEČJIH PRAVA

PREDLOG PROTOKOLA

6. Koji pisani materijali i koji sistemi podrške treba da su odmah dostupni roditeljima?

- Kontakti za umrežavanja (udruženja, NVO, grupe podrške)
- Ček lista narednih medicinskih istraživanja koja treba uraditi sa kontaktima i uputstvima
- Smernice za aktivnosti za stimulaciju deteta u kućnom okruženju
- Dostupni kabineti privatno i državno, moguće metode za stimulisanje razvoja deteta – sve informacije na jednom mestu bez favorizovanja privatnih kabineta, posebno onih u kojima srućna lica iz državnih ustanova rade u privatno vreme
- Preporučena suplementacija i predlozi režima ishrane
- Informator koji sadrži prava iz socijalne zaštite koja možemo ostaviti, sa servisima podrške i adresarima podrške u gradu i državi)
- Vodič za Roditelje-ambasadore dečijih prava
- Smernice za prihvatanje dijagnoze deteta
- Kontakti ustanova za mentalno zdravlje porodice-Savetovalište za mentalno zdravlje, Savetovalište za brak i porodicu isl